

Tale: „Fattigdommen og Elendigheden have vi, Lovgivningsmagten, Administrationen, til Dels Ansvar for, og vi lette vor Samvittighed derved, at vi ophæve nogle af de sørgelige Udslag af Samfundstilstanden, at Børn sulte og altsaa ikke kunne modtage den Undervisning, de skulle have, paa Grund af Sult og Nød“.

Med disse Citater forekommer det mig, at jeg har understreget med Udtalelser af et Medlem, som staar paa et andet politisk Stade end vi Socialdemokrater, at denne Sag fortjener at blive fremmet af flere Grunde og blive fremmet netop paa denne Maade, som Socialdemokraterne foreslaa. Jeg venter som sagt, at det ærede Medlem ogsaa ved denne Lejlighed vil yde sin Støtte til det Forslag, vi have fremsat, og ikke alene, at det ærede Medlem vil yde sin Støtte her i Salen, men at han, som er et anset Medlem af Reformpartiet og beklæder Tillidsposter indenfor dette Parti, ogsaa indenfor Partiet vil gøre sin Indflydelse gældende i en saadan Udstrækning, at denne Sag maa blive fremmet paa det Grundlag, som det ærede Medlem for Esbjerg og vi Socialdemokrater ere enige om, at den bør fremmes paa.

Ogsaa fra den højtærede Minister for offentlige Arbejder venter jeg nogen Støtte ved denne Sags Gennemførelse. Thi den højtærede Minister udtalte under Finanslovens Behandling i Aar, foranlediget ved nogle Klager over Boliger for Ledvogtere, at indenfor Statsadministrationen var man ikke i Stand til at tage Hensyn til, om Boligerne eller Lønnen vare passende store for de Familier, som skulde have dem. Om vedkommende er Pebersvend, eller han har en Familie paa 8 eller 10 Børn, kunde man ikke tage Hensyn til. Og Ministeren tilføjede: Det er maaske urigtigt, jeg er selv ikke utilbøjelig til i og for sig at tro det. Ministeren erkendte altsaa, at Statens Funktionærer og Embedsmænd ikke fik den Løn, som var tilstrækkelig for Familien til at leve af, naar den udviklede sig til 8 eller 10 Personer, og naar man erkender det, forekommer det mig, at vi, som jo ikke betale nogen overvættets flot Løn til vore Funktionærer, ogsaa paa det Omraade kunde gøre nogen Nytte ved Gennemførelsen af dette Forslag, idet der

sikkert er adskillige daarliglønnede eller daarligstillede Statsfunktionærer, som ogsaa ville have Brug for den Støtte til deres Børneflokk, som vil ligge i Gennemførelsen af Skolebespisningen.

Der var en Anke, som rettedes imod vort Forslag, da det forelaa forrige Gang, og som jeg allerede nu vil nævne. Den ærede Konseilspræsident, der den Gang talte som Minister for Kirke- og Undervisningsvæsenet, kaldte Forslaget for en Tvangsforanstaltning. Vi erkende, at vi ønske Tvang indført paa dette Omraade. Det forekommer os, at der ikke er noget skadeligt i at tvinge Landets Kommuner til at yde Bidrag til at give de sultne Skolebørn et Maaltid Mad en Gang imellem. Det forekommer mig, at Tvang, som er af denne Beskaffenhed, behøver man ikke at være saa overvættets bange for, som det syntes, at det højtærede Regeringsparti var, da Sagen forelaa forrige Gang. Vi faa, som jeg sagde, mere Nytte af vore Penge ved at ofre til Skolevæsenet, vi faa dygtigere Borgere og flere Borgere, end vi faa under de nuværende Tilstande, naar vi gennemføre en Skolebespisning, naar vi gennemføre det, den højtærede Minister kaldte for en Tvangsforanstaltning. En Mængde Lovbud, som gennemføres mellem Aar og Dag overfor Kommunerne, paalægger Pligter i den ene eller anden Retning, men saa taler man ikke om, at det er Tvangsforanstaltninger overfor Kommunerne. Saa godt som alle Love ere i øvrigt mere eller mindre Tvangsforanstaltninger overfor Kommunerne, overfor Borgerne eller overfor den ene eller den anden Institution; der er jo i saa godt som al Lovgivningsvirksomhed i det mindste nogen Tvang, noget Paabud i den ene eller den anden Retning. Jeg synes derfor, at det ikke burde være nødvendigt at drage det Ord „Tvangsforanstaltning“ frem i denne Forbindelse, og jeg haaber, at jeg hermed har gjort det unødvendigt for Folk, som dele denne Anskuelse, at benytte det som et Argument mod vort Lovforslag.

Det er tidligere ved denne Sags Behandling blevet nævnt, at der ikke var andre Lande, som vare slaaede ind paa denne Vej: at give Skolebørn Bespisning. Men